

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: το κατόρθωμα του θεολογικού έργου και της μαρτυρίας είναι περιζήτητο από την Εκκλησία

[gallery end=6]

Την Κυριακή μετά τα Φώτα, στις 23 Ιανουαρίου, ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, τέλεσε Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό της Παναγίας Πάντων θλιβομένων η χαρά της Μόσχας.

Στον θείο λόγο που κήρυξε μετά το πέρας της Θείας Συνάξεως ο Πρόεδρος του ΤΕΕΣ αναφέρθηκε στους δυο μεγάλους Αγίους: Γρηγόριο Νύσσης και Θεοφάνη τον Έγκλειστο, τη μνήμη των οποίων έπεσε την ίδια ημέρα της Κυριακής.

[gallery start=7]

Όμως αυτής της αναφοράς προηγήθηκε μια εκτενή αναφορά στο έργο του Κυρίου και των Αποστόλων: «Μέχρι σήμερα εξακολουθούμε να βιώνουμε τις σκέψεις και τη διάθεση που έχουν σχέση με τις εορτές των Χριστουγέννων και των Φώτων. Σήμερα κατά τη διάρκεια της ακολουθίας παρακολουθήσαμε την ευαγγελική διήγηση για την έναρξη του κηρύγματος από τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό. Γνωρίζουμε από το Ευαγγέλιο ότι το κήρυγμα του Σωτήρου διαρκούσε για τα ανθρώπινα μέτρα για ένα πολύ σύντομο διάστημα, μόλις τρεισήμισι χρόνια, αλλά ο Χριστός ανέθεσε το κήρυγμα στους μαθητές του, δηλαδή στους αποστόλους και τους αγίους πατέρες. Αυτοί ήταν εκείνοι, οι οποίοι έπρεπε να διδάξουν τους ανθρώπους τη χριστιανική πίστη και για τον Κύριο Ιησού Χριστό.

Διαβάζοντας το Ευαγγέλιο μας προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι μιλώντας στους ανθρώπους ο Κύριος συχνά κατάφευγε στις παραβολές, δηλαδή τους προέβαλε μια εικόνα, η οποία έπρεπε να αποτυπωθεί μέσα στη μνήμη τους και να τους διδάξει την πνευματική αλήθεια. Δεν ήταν τακτικές οι περιπτώσεις, όταν ο Κύριος μιλούσε απευθείας όπως στην περίπτωση της ομιλίας επί του Όρους των ελαιών. Κατά κανόνα σε αυτές τις περιπτώσεις ο Χριστός μιλούσε στους ανθρώπους για ηθικά θέματα, τους δίδαξε το πως πρέπει να οικοδομούν τη ζωή τους σε σχέση με τον Θεό και τον πλησίον.

Οι Άγιοι Απόστολοι και οι Ευαγγελιστές έγραψαν τα Ευαγγέλια, από τα οποία μαθαίνουμε για την

επίγεια ζωή του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Επίσης στις επιστολές τους δίδαξαν την Εκκλησία τις βασικές θεολογικές αλήθειες, δηλαδή τη διδασκαλία για τον Θεό, ότι ο Κύριος Ιησούς Χριστός είναι ο Ενανθρωπήσας Θεός και Υιός του Θεού. Αλλά το καθήκον της θεολογικής ερμηνείας αυτής της διδασκαλίας έπρεπε να αναλάβουν οι πατέρες της Εκκλησίας των ερχομένων αιώνων. Κατά τη διάρκεια ολόκληρης της πρώτης χιλιετίας αναπτύχθηκε η χριστιανική θεολογική σκέψη. Στη χριστιανική Ανατολή καθώς και τη Δύση διατυπώνονταν δόγματα Τριαδολογικό, Χριστολογικό, ότι δηλαδή ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός είναι πράγματι Υιός του Θεού και Ενσαρκωθείς Θεός, κατά την ανθρωπότητα ομοούσιος με εμάς, και κατά την θεότητα με τον Θεό Πατέρα. Διατυπωνόταν η διδασκαλία για δυο θελήματα και δυο ενέργειες στον Ιησού Χριστό και για δυο φύσεις, καθεμία από τις οποίες έχει όλες τις ιδιότητές της και δε μειώνεται σε τίποτε με την ένωση αυτών των δυο φύσεων μέσα σε ένα Πρόσωπο».

Σύμφωνα με τον Μητροπολίτη Ιλαρίωνα ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης ήταν ένας από τους πατέρες του 4 αιώνα, ο οποίος αντιμετώπισε την αρειανική αίρεση και διατύπωσε την Τριαδολογική διδασκαλία, ότι όλα τα τρια Πρόσωπα της Αγίας Τριάδας Πατήρ, Υιός και Άγιο Πνεύμα είναι ομοούσια, ισότιμα και δεν είναι τρεις θεοί, αλλά Ένας Θεός στις τρεις υποστάσεις. Ο Άγιος Γρηγόριος τιμάται όπως και οι άλλοι μεγάλοι πατέρες του 4 αιώνα, ο κατά σάρκα αδελφός του Μέγας Βασίλειος, ο Γρηγόριος ο Θεολόγος και ο λίγο μεταγενέστερος Ιωάννης ο Χρυσόστομος.

Σε κάθε εποχή ο Κύριος έδιδε στην Εκκλησία ανθρώπους, οι οποίοι ήταν σε θέση, χρησιμοποιούμενοι τη γλώσσα της εποχής τους να αποδώσουν τη χριστιανική διδασκαλία. Ένας από αυτούς τον 19 αιώνα ήταν και ο Άγιος Επίσκοπος Θεοφάνης ο Έγκλειστος. Μετά την παραίτησή του σε σχετικά νεαρή για έναν Αρχιερέα ηλικία 55 ετών, έλαβε άδεια να αποσυρθεί σε μια Μονή για να ασχοληθεί με θεολογικό έργο. Καθημερινά τελούσε λειτουργίες και στη συνέχεια μετέφραζε από τα Ελληνικά συγγράμματα των αγίων πατέρων και αρχαίους μοναχικούς κανόνες, επίσης αναδείχθηκε ένας γόνιμος εκκλησιαστικός συγγραφέας. Σε αναγνώριση της τεράστιας του θεολογικής προσφοράς μαρτυρίας της χριστιανικής αλήθειας την εποχή, όταν αυτή επιτίθετο, λοιδορείτο, και μυκτηριζόταν από τη μαχητική αθεΐα, η οποία έκτοτε άρχισε να ενδυναμώνεται στη Ρωσία, και λόγω των προσωπικών του αγώνων ανακηρύχθηκε άγιος της Εκκλησίας μας.

Στην ερώτηση ορισμένων σύγχρονων ανθρώπων, οι οποίοι αμφισβητούν την ανάγκη της θεολογικής επιστήμης και τη μελέτη των λεπτομερειών των θεολογικών ερίδων μπορούμε να απαντήσουμε ως εξής. Στην Εκκλησία όλα έχουν τη δική τους αξία. Και ότι κατά τη διάρκεια των αιώνων ανακηρύχθηκαν άγιοι όχι μόνο οι Όσοι ασκητές, οι Άγιοι Ιεράρχες, οι ευσεβείς πρίγκιπες, αλλά και θεολόγοι, άνθρωποι, οι οποίοι αφιέρωναν τη ζωή τους στην απόδοση με μια κατανοητή για τους σύγχρονους γλώσσα αλήθειες της χριστιανικής διδασκαλίας, επιβεβαιώνει ότι το κατόρθωμα του θεολογικού τους έργου και της μαρτυρίας ήταν εξίσου περιζήτητο από την Εκκλησία με οποιοδήποτε είδος των χριστιανικών κατορθωμάτων.

Ένας άγιος αποσυρόταν στην έρημο και μέσα σε εγκράτεια στο φαγητό και νερό, επιδιόταν στην προσευχή και νηστεία, άλλος διατελούσε Ιεράρχης της Εκκλησίας, έχτιζε Ιερούς Ναούς, έκανε κηρύγματα, άλλος θεράπευε τις σωματικές αρρώστιες, άλλος ήταν δια Χριστόν σαλός. Και όλοι ανακηρύχθηκαν άγιοι της Εκκλησία. Αλλά σε κάθε εποχή υπήρχαν θεολόγοι, άνθρωποι, οι οποίοι μελέτησαν τη χριστιανική διδασκαλία και διατύπωσαν τη χριστιανική αλήθεια. Τα έργα τους αποτελούν μέχρι σήμερα τη βάση της θεολογικής μας μαρτυρίας.

Και σήμερα, τον 21 αιώνα η Εκκλησία έχει ανάγκη από θεολόγους, διότι ως πιστοί αντιμετωπίζουμε πολλές προκλήσεις. Πρέπει να απαντάμε στους κατηγορούς μας ότι η χριστιανική πίστη δεν πεθαίνει ποτέ και η Ορθοδοξία θα ζωοποιεί πάντα τις ψυχές των ανθρώπων.

Προστατεύουμε την Ορθόδοξη μας πίστη ο καθένας με τον τρόπο του, ένας με το θεολογικό του έργο, άλλος με προσευχή, άλλος με άλλο τρόπο της μαρτυρίας. Αλλά πρέπει να προστατεύουμε την αλήθεια με τον τρόπο της ζωής μας, ώστε κανείς να μην μπορούσε να μας πει ποτέ ότι η πίστη μας είναι ψευδής, διότι δεν εφαρμόζουμε τις εντολές του Χριστού, ότι ο Χριστός δημιούργησε την Εκκλησία, μας την παρέδωσε στα χέρια μας, ενώ εμείς με τις αμαρτίες μας και την επιπόλεια συμπεριφορά φθείρουμε την κληρονομία του Θεού.

Τέλος ο Ιεράρχης κάλεσε το εκκλησίασμα να διαβάσουνε τα πατερικά έργα, τα οποία μας διδάσκουν όλα και να μας καθοδηγήσουν στην οδό προς την Βασιλεία των Ουρανών.